

GODIŠNJE IZVJEŠĆE HRVATSKOG MUZEJA ARHITEKTURE HAZU ZA 2023. GODINU

Naziv muzeja: Hrvatski muzej arhitekture HAZU

Adresa: Ivana Gorana Kovačića 37, 10000 Zagreb

Privremeno sjedište Muzeja: Ulica Jurja Križanićeva 3 / III, 10000 Zagreb

Telefoni: 01 / 48 34 551, 01 / 48 34 553

e-mail adresa: hmamuzej@hazu.hr

www-adresa: www.hazu.hr

OPĆI PODATCI

Hrvatski muzej arhitekture HAZU pripada sastavu mujejsko-galerijskih jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti s osnovnom djelatnosti sakupljanja, čuvanja, izučavanja, obrade, izlaganja i publiciranja građe hrvatskih arhitekata kao sastavnoga dijela hrvatske kulturne baštine. Članstvom u međunarodnom strukovnom tijelu International Confederation od Architectural Museums (ICAM), Muzej je aktivno uključen u svjetsku mrežu muzeja arhitekture.

Voditelj Muzeja je akademik Andrija Mutnjaković, a upraviteljica izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec. U muzeju su na neodređeno vrijeme zaposlene tri djelatnice; na radnom mjestu viši *kustos*: dr. sc. Iva Ceraj, magistra dizajna i znanstvena suradnica; na radnom mjestu *kustos*: Andriana Pozojević, dipl. ing. arhitekture (do sporazumnog otkaznog roka Ugovora o radu 24. veljače 2023.); na radnom mjestu *dokumentarist*: Ana-Marija Zubović, dipl. povjesničarka umjetnosti i informatologije.

Muzej je smješten u nekadašnjoj rezidencijalnoj zgradici Vile Ehrlich – Marić čiji su urbani ambijent i arhitektonska kvaliteta s početka 20. stoljeća pogodovali upisu u Registar zaštićenih spomenika kulture Republike Hrvatske i Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske te je Vila od 2006. godine zaštićeni spomenik kulturne graditeljske baštine. Zgrada je zadobila značajna oštećenja u zagrebačkom potresu 2020. (žuta oznaka: PN1). Početak obnove s otvorenjem gradilišta održano je 28. studenoga 2022. godine. Privremeno sjedište Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU organizirano je u ulici Jurja Križanića 3/III, dok je građa izmještena te pohranjena u prostorijama privremene čuvaonice na Trgu žrtava fašizma 10-13 u Zagrebu.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu darovao je Hrvatskom muzeju arhitekture dijelove ostavština arhitekata: prof. Ante Marinović-Uzelac, prof. Bruno Milić, prof. Dragan Boltar, prof. Miroslav Kollenz koje su do tada bile pohranjene na Katedri za urbanizam, prostorno planiranje i pejsažnu arhitekturu na čiju je inicijativu izvršen preliminarni popis građe. Nastavno uputama Pravne službe HAZU o osiguranju uvjeta kontinuiteta valjanog vlasništva, izrađeni su darovni ugovori ili aneksi navedenih ostavština.

Na temelju primopredajnog protokola od 24. studenoga 2023. zaprimljena je darovnica vezana uz opus arhitektice Branke Kaminski (1956. – 2002.) koju je Muzeju predala autoričina obitelj.

Darovana građa (jedan ladičar i osam tuba za nacrte s autoričinim radovima: prostorni prikazi, prostoručne skice, vizure projekata, te osam kutija arhivske dokumentacije) pohranjena je u prostor privremene čuvaonice Muzeja do daljnje obrade.

U suradnji s Pravnom službom HAZU i darovateljima pojedinih ostavština, nastavljen je rad na sustavnom ažuriranju temeljne dokumentacije kojom je građa zaprimana u Muzej u razdoblju prije 2018. godine. Izrađeni su ili dopunjeni darovni ugovori za one osobne arhivske fondove čija provenijencija nije bila pravno regulirana ili je postojeća dokumentacija manjkava. U procesu obrade nalaze se sljedeći osobni arhivski fondovi: Ivo Bartolić, Zdravko Bregovac, Dragica Crnković Očko, Sonja Jurković i Branka Kaminski. Zaključeni su ugovori o darovanju za sljedeće osobne arhivske fondove: Miroslav Begović, Miroslav Kollenz, Ante Lozica, Tomislav Odak, Ante Marinović-Uzelac, Bruno Milić, Matija Salaj, Sena Gvozdanović Sekulić, Božidar Tušek, Antun Ulrich i Zvonimir Vrkljan.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

U privremenom sjedištu muzeja (ul. Jurja Križanića 3/III u Zagrebu), nastavljeni su poslovi razvrstavanja, klasifikacije i digitalizacije građe, vezano uz poslove izdavanja znanstvene monografije o Dragi Ibleru, te potrebe uvida i ustupanja građe pojedinim istraživačima ili institucijama. Unos inventarnih popisa građe u bazu M++ na dan 31. prosinca 2023. iznosi 16.425 upisa. Svi tekući muzejski programi i događanja dokumentirani su programskim deplijanima ili digitalnim fotografijama, te se pohranjuju u arhiv sekundarne dokumentacije. Na temelju najma korištenja skenera ROWE 450i36", zaključno do 15. ožujka 2023. (usluga najma: tvrtka Copy Electronic, Zagreb), vršeni su poslovi digitalizacije nacrta većih dimenzija iz fundusa Muzeja. Nabavljene su beskiselinske košuljice za pohranu arhitektonskih nacrta većih dimenzija, beskiselinske tube za pohranu nacrta u „rolicama“, te beskiselinske kutije za pohranu arhivske dokumentacije i bibliotečne građe.

U okviru poslova pripreme zgradâ za proces poslijepotresne obnove, izvršeno je izlučivanje građe koja pripada muzejskom fundusu, do tada pohranjene u prostoru Kabineta za arhitekturu i urbanizam HAZU u Hebrangovoj 1 (klasifikacijske grupe: nacrti većih dimenzija, nacrti u „rolicama“, fotografije na staklu, te arhivska dokumentacija i knjižna građa). Daljnji smještaj građe organiziran je u prostorima privremene čuvaonice Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU na Trgu žrtava fašizma 10-13 u Zagrebu.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Unos inventarnih popisa građe u bazu M++ iznosi 16.425 upisa. Svi tekući muzejski programi i događanja dokumentirani su digitalnim fotografijama koje su pohranjene u arhiv sekundarne dokumentacije muzeja.

6. STRUČNI RAD

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

U privremenom prostoru Muzeja (Ul. Jurja Križanića 3/III, Zagreb) nastavljeni su poslovi razvrstavanja, klasifikacije i popisivanja građe u skladu s trenutačnim ograničenjima izmještenosti građe.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudbe muzejske građe

- 1.) Povodom obilježavanja 150 godina od rođenja slovenskog arhitekta Jože Plečnika i u okviru međunarodne suradnje s ljubljanskim Muzejom za arhitekturu in oblikovanje te Veleposlanstvom Republike Slovenije u Republici Hrvatskoj, Hrvatski muzej arhitekture HAZU bio je posuditelj dvaju Plečnikovih maketa iz svojeg fundusa (nerealizirani projekt crkve i glavnog oltara Majke Božje Lurdske, Zagreb, u izvedbi: metal, drvo), za potrebe opreme izložbe pod nazivom: *Universum Plečnik. Od delavnice do mita / Between Workshop and Myth*. Po zaključenju izložbe 21. svibnja 2023. izvršen je uredan povrat umjetnina, o čemu je obaviješten Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu. MAO je dostavio Hrvatskom muzeju arhitekture HAZU jedan primjerak otisnutog kataloga izložbe.
- 2.) Za potrebe izložbe pod nazivom: *Digitalna umjetnost u Hrvatskoj 1968. – 1984.* (autor: Darko Fritz) u organizaciji i izvedbi Tehničkog muzeja *Nikola Tesla* u Zagrebu (8. veljače – 27. ožujka 2023.), Hrvatski muzej arhitekture HAZU bio je posuditelj pet umjetničkih predmeta iz svojeg fundusa – Zbirke Andrije Mutnjakovića, vezanih uz projekt Stare gradske vijećnice u Zagrebu. Po zaključenju izložbe, Tehnički muzej *Nikola Tesla* dostavio je Hrvatskom muzeju arhitekture HAZU jedan primjerak otisnutog kataloga izložbe.

Ustupanje digitalnih preslika

Tijekom 2023. godine, Muzej je nastavio ustupati prava na korištenje digitalnih preslika građe iz svojeg fundusa za potrebe znanstvenih istraživanja, znanstveno-stručnih radova u Hrvatskoj i inozemstvu, studentskih radova te poslijepotresnih obnova zgrada, sljedećim pojedincima i institucijama u zemlji i inozemstvu:

- Upravna zgrada higijenskog zavoda u Zagrebu (OAF Drago Ibler); prof. dr. sc. Dragan Damjanović, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Bernardo Bernardi); dr. sc. Joško Belamarić, Institut za povijest umjetnosti Cvito Fisković u Splitu (OAF Bernardo Bernardi); dr. sc. Nebojša Antešević, Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu (OAF Matija Salaj, Julije de Luca); Patricia Počanić, asistentica, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Zdravko Bregovac); Lucija Šošić, studentica; mentor: mr. sc. Alan Braun, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (OAF Bernardo Bernardo, Julije De Luca); dr. sc. Dubravka Vranić (OAF Marjan Haberle); Dorota Kosiec, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków (OAF Miroslav Begović, Ivan Vitić, Drago Galić, Radovan Nikšić, Andrija Mutnjaković); Kristina Kožar, studentica; mentor: mr. sc. Alan Braun, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (OAF Boris Magaš, Stručna biblioteka HMA HAZU); Silva Tomanić Kiš, ArTresor naklada (OAF Lavoslav Horvat, Drago Galić, Budimir Pervan); izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec,

upraviteljica Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU (OAF Sonja Jurković, Vlado Antolić, Zbirka Andrija Mutnjaković); Tajana Jaklenec, Katedra za arhitektonske konstrukcije i zgradarstvo Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Drago Ibler); Karlo Grgurić, student, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (OAF Drago Ibler); Iva Raič Stojanović, Gradski ured za kulturu i civilno društvo, Zagreb (OAF Drago Galić); Paolo Mofardin, Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu (OAF Fedor i Mira Wenzler); Sam Lubell, Phaidon Press (OAF Vladimir Turina); akademik Mislav Ježić (Zbirka Andrije Mutnjakovića); dr. sc. Tihana Hrastar, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (OAF Bernardo Bernardi, Radovan Nikšić, Andrija Čičin-Šain); Marta Šarar, studentica, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (OAF Matija Salaj).

Digitalne preslike ustupane su u svrhu realizacije sljedećeg izložbenog programa:

- U modalitetu međuinstitucionalne programske suradnje Muzej je podržao realizaciju izložbe *Prolegomena za modernu. Društveno angažirana arhitektura Marijana Haberlea između vizije i realnosti*, autorice prof. Jasne Galjer (Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), ustupivši građu iz svojeg fundusa (OAF Marijan Haberle). Izložba u organizaciji Centra za kulturu Trešnjevka, predstavljena je od 26. siječnja do 20. veljače 2023. u prostoru Galerije Modulor za arhitekturu i dizajn u Zagrebu. U sklopu programa otisnut je plakat i katalog izložbe. Gostovanje iste izložbe održano je 24. – 28. listopada 2023. u *Oris Kući arhitekture*.

Digitalne preslike ustupane su za potrebe sljedećih TV produkcija:

- dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, znanstvena savjetnica, Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu (OAF Vladimir Antolić, Zoja i Selimir Dumengjić, Josip Pičman) za dokumentarni film od 53 min. o arhitektu Ernestu Weissmannu (scenarij: Tamara Bjažić Klarin, Ana-Marija Habjan; produkcija: Hrvatska radiotelevizija u sklopu projekta *Mostovi*);
- dokumentarni serijal *Moderna vremena* (autori: Dubravko i Matej Merlić; režija: Tomislav Šoban; produkcija: Castor Multimedia za Hrvatsku radioteleviziju (OAF Bernardo Bernardi, Drago Galić, Radovan Nikšić, Ivan Vitić); Franziska Hessberger, Zauberberg Film, Berlin (OAF Julije De Luca, Andrija Čičin Šain)).

Uvidi u građu

Tijekom 2023. godine uvidi u građu održavani su u prostoru privremenog sjedišta Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU (ulica Jurja Križanića 3/III u Zagrebu) za sljedeće korisnike:

- doc. Lana Stojićević, Umjetnička akademija u Splitu, u suradnji s projektom Motel Trogir i kustosicom Natašom Bodrožić (OAF Ivan Vitić); Tomislav Čurković, Galerija Hlebine (OAF Miroslav Begović, te uvid u doktorsku disertaciju: Bobovec, Borka. *Arhitektonski opus Miroslava Begovića*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2011.); dr. sc. Joško Belamarić, podružnice Instituta za povijest umjetnosti Cvito Fisković u Splitu (OAF Bernardo Bernardi, te uvid u elaborat o hotelima *Marko Polo* i *Liburna* u Korčuli); Marko Žigovečki, Müller trgovina, Zagreb (OAF Miroslav Begović, te uvid u doktorsku disertaciju: Bobovec, Borka. *Arhitektonski opus Miroslava Begovića*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2011.).

- Atelijer Zbirke Andrije Mutnjakovića na adresi Ulica Milke Trnine 38 u Zagrebu – kao darovnica akademika Andrije Mutnjakovića Akademiji te Hrvatskom muzeju arhitekture HAZU – tijekom 2023. godine bio je otvoren zainteresiranoj javnosti na razgled kao zasebna cjelina muzejskoga fundusa. Atelijer, u naravi trosoban stan s pripadajućim pokretninama koji sadrži nacrte i makete projekata, arhivsku dokumentaciju, stručnu biblioteku te niz umjetničkih predmeta, kontinuirano bilježi značajan interes; posjeti pojedinaca i grupa omogućeni su putem najave.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Bobovec, Borka. „Excellent Architecture within the Framework of Post-2020 Architecture Policies“, u: *Art&State* (Zbornik znanstvene konferencije: Zagreb, 30. lipnja – 3. srpnja 2021.), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (članak, znanstveni, *in extenso*; u postupku objavlјivanja).
- Bobovec, Borka. „Čudesni vizionarski svijet arhitekture, sasvim osobno / The amazing visionary world of architecture, completely personal“, u: *Informatica Museologica* (ur. Lada Dražin-Trbuljak; tema broja: *Budućnost gradskih muzeja u Hrvatskoj / The Future of City Museums in Croatia*), br. 53/2022., str. 73-78. (pregledni, stručni rad o Atelieru i Zbirci Andrije Mutnjakovića).
- Bobovec, Borka. „Povijesnost i promjenjivost uzoraka urbane tipologije“, u: *XVII. Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva* (knjižica sažetaka; ur. Stjepan Lakušić), Hrvatska komora inženjera građevinarstva, Zagreb, 2023., str. 91 – 91. (predavanje, sažetak, stručni)
- Bobovec, Borka. Promjenjivost kroz prilagodbu, u: *Korak u prostor*, Zagreb, br. 2 (2023.), str. 63-65. (stručni rad; građa iz fundusa Muzeja: OAF Vlado Antolić, Sonja Jurković)
- Ceraj, Iva. *Modernizam za sve! Od mapiranja prostora do kulturne memorije*, Pučko otvoreno učilište Zagreb, 2023. Set od 12 kartolina sa stručnim tekstovima i ilustracijama pod naslovima kako slijedi: 1.) „Pledoaje za zgradu kao instituciju pamćenja“; 2.) „O zgradi kao idealnom modernističkom zdanju“; 3.) „Iz eksterijera u interijer“; 4.) „Centralni ili glavni hol – prostor sinteze“; 5.) „Mobilijar kao dio arhitekture“; 6.) „Bernardo Bernardi“; 7.) „Izložbe u hodniku!“; 8.) „Seminari kao osnovni prostorno-sadržajni modul“; 9.) „Prostor bez rubova“; 10.) „Radovan Nikšić“; 11.) „Velika dvorana ili kinodvorana – glazbeni instrument zgrade“; 12.) „Željko Krčadinac“.

6.8. Stručno usavršavanje

Predstavljanje projekta *Nova generacija konzervatorskih podloga: unaprjeđenje sustava upravljanja zaštićenim kulturno-povijesnim cjelinama* koji je održan 20. siječnja 2023. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, u organizaciji Ministarstva kulture i medija RH, pratila je izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec, upraviteljica Muzeja.

Tematsku radionicu *S knjigom kroz stalni postav* u sklopu ciklusa *Kako objaviti dobru muzejsku knjigu* o specijaliziranim pitanjima iz područja muzejskoga nakladništva, u organizaciji Mujejsko dokumentacijskog centra u Zagrebu, 9. svibnja 2023. pratile su putem ZOOM platforme dr. sc. Iva Ceraj i Ana-Marija Zubović.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Na zamolbu Robert Jonathan Lohera, stručnog tajnika Hrvatske komore arhitekata, izvršene su konzultacije i atribucija slikâ u prostorijama Komore (izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec)._Na zamolbu Andreje Smetko, kustosice Hrvatskog povijesnog muzeja, izvršena je ekspertiza namještaja, te je potvrđeno pretpostavljeni autorstvo i datacija (Bernardo Bernardi, 1954./55.). Na zamolbu mag. ing. Domagoja Mamića, asistenta Drvno-tehnološkog odsjeka pri Zavodu za namještaj i drvne proizvode Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, izvršena je ekspertiza za jedan naslonjač, te je potvrđeno pretpostavljeni autorstvo (Bernardo Bernardi), utvrđeni podatci o proizvođaču i seriji (Drvno- industrijski kombinat Virovitica; T-109) i godina industrijske proizvodnje, 1965. (dr. sc. Iva Ceraj).

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Tijekom 2023. akademik Andrija Mutnjaković i izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec surađivali su s Udruženjem Vanka Murals (Society to Preserve the Millvale Murals of Maxo Vanka) iz Pittsburgha, SAD te Galerijom Sveučilišta u Pittsburghu (University Art Gallery – Frick Fine Arts Building, University of Pittsburgh).

Muzej je u svojstvu redovitog člana nastavio komunikaciju s Međunarodnim udruženjem muzeja arhitekture (ICAM – International Confederation of Architectural Museums).

6.12. Informatički poslovi muzeja

U skladu s preporukama o razvijanju digitalnih sadržaja, Muzej je nastavio s aktivnim predstavljanjem sadržaja na svojoj Facebook stranici (1956 pratitelja). Tijekom 2023. godine postavljene su objave vezane za redoviti program Muzeja, kao i obljetnički ciklus zaslužnih hrvatskih arhitekata čija se djela čuvaju u fundusu Muzeja. Tekstove i grafički materijal objava priređivale su dr. sc. Iva Ceraj i Andriana Pozojević.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

NAZIV IZLOŽBE: *Arhitektura kao ideja života – pet stilskih koraka Drage Iblera*

MJESTO ODRŽAVANJA: u sklopu programa manifestacije *Noć muzeja 2023.* održanoj na temu: *Muzeji su važni!*

NOSITELJ IZLOŽBE: Hrvatski muzej arhitekture HAZU; izložbeni niz digitalnih izložbi muzeja *Opus u kadru* (urednica: Iva Ceraj)

VRIJEME TRAJANJA: 27. siječnja 2023. te nadalje na trajnoj poveznici:

<https://ibler.hazu.hr>

AUTORICA STRUČNE KONCEPCIJE: dr. sc. Iva Ceraj

AUTORSKA GRUPA: Borka Bobovec, Iva Ceraj, Andriana Pozojević, Ana-Marija Zubović

DIZAJN DIGITALNE IZLOŽBE: Bruno Dubravec

VRSTA IZLOŽBE: iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU, digitalna; organizirana nastavno na međunarodni znanstveni skup *Drago Ibler – arhitektura kao ideja života* održan 2021. godine.

Izložba *Arhitektura kao ideja života – pet stilskih koraka Drage Iblera* priređena je i u fizičkom obliku, te je gostovala na Zagrebačkom velesajmu od 26. rujna – 1. listopada 2023. u sklopu sajma arhitekture i graditeljstva *ArhiBau 2023*. Autorica stručne koncepcije gostujuće izložbe i likovnog postava: Iva Ceraj. Dizajn izložbenih panela: Nina Ivanović.

Suradnja s drugim muzejima i institucijama

- 1.) U međuinsticionalnoj suradnji Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU, Pučkog otvorenog učilišta Zagreb i Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, te pod pokroviteljstvom Hrvatske komore arhitekata, u interijeru zgrade POUZ dana 31. svibnja 2023. predstavljen je izložbeno-didaktički program, pod nazivom: *Modernizam za sve! Od mapiranja prostora do kulturne memorije* autorice dr. sc. Ive Ceraj, kustosice Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU. Programom su predstavljene dvije izložbene dionice: 1.) revitalizacijska zona s izvornim mobilijarom, u centralnom holu prizemlja; 2.) niz analognih, uvećanih arhivskih fotografija zgrade i interijera Željka Krčadinca (snimljenih 1961./62.), postavljenih na 1. katu zgrade. Cilj je programa poticanje očuvanja baštine i svijesti o vrijednostima zgrade kao ugroženoj kulturnoj baštini zagrebačke moderne arhitekture i dizajna. Autorica postava te stručnih tekstova: dr. sc. Iva Ceraj; vizualni identitet programa, oblikovanje izložbenih panoa i tiskanih kartolina: Damir Gamulin, mag. dizajna. Fotografije: Željko Krčadinac.
- 2.) Hrvatski muzej arhitekture HAZU sudjelovao je i u programu prvog festivala *Open House Zagreb* koji je održan u Zagrebu od 20. do 22. listopada 2023. kao dio svjetske mreže *Open House Worldwide*. Cilj je festivala poticanje razumijevanja arhitekture izvan struke, putem izravnog doživljaja zgrade i mjesta, te trenutačno uključuje 54 grada. U sklopu zagrebačkog festivala predstavljena su najatraktivnija zagrebačka arhitektonska djela, a Hrvatski muzej arhitekture HAZU predstavio je atelijer Andrije Mutnjakovića u ulici Milke Trnine 38 u Zagrebu i projekt Gradske skupštine Grada Zagreba u Ulici sv. Ćirila i Metoda 5. Stručno vodstvo 21. listopada 2023. održali su akademik Andrija Mutnjaković i izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Realizirane su sljedeće publikacije:

- 1.) *Challenges of Recovery and Resilience: ArhiBau.hr 2022* (zbornik međunarodne znanstvene konferencije; Arena Zagreb, 5. – 8. listopada 2022.; ur. Zrinka Barišić Marenić, Borka Bobovec, Dražen Arbutina), Društvo arhitekata Zagreb i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2023. (tiskano i elektronsko izdanje). Od strane Društva arhitekata Zagreb, Muzeju je isporučeno 30 primjeraka publikacije te autorski i urednički primjerak;
- 2.) *Andrija Mutnjaković. National Library of Kosovo* (arhitektonska mapa; ur. Borka Bobovec), Architectonica Croatica; Edition No X; Hrvatski fotografski centar; The Ilirika Edition, No III, Zagreb, 2023.;
- 3.) *Andrija Mutnjaković* (ur. Borka Bobovec), edicija *MiniMax / 1*, Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2023. (sklopivi poster s odabranim radovima iz Zbirke Andrije Mutnjakovića);

4.) *Arhitektonske pozicije Drage Iblera – mapiranje uporišta i mijena* (deplijan izložbe: 26. rujna – 1. listopada 2023., Zagrebački velesajam: Arhibau 2023.), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2023.;

5.) *Poster / dionica Arhitektura: Andrija Mutnjaković*, 6th Balkan Architectural Biennale, Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2023.

Nastavljen je rad na poslovima izdavanja publikacije *Arhitektura predsjedanja / Architecture for the Presidency*, autora akademika Velimira Neidhardta (ur. Borka Bobovec) kao bilježenja vremena i rada na zgradbi NSK u Zagrebu vezano uz oblikovanje prostora za sjedište Vijeća EU, kao i pripremanje za objavu znanstvene monografije *Drago Ibler – arhitektura kao ideja života* (lektura: Biserka Sinković; prijevod tekstova na engleski jezik: Gorka Radočaj, Jeremy White; prijelom: Borut Benčina, Vizikulum, Zagreb; urednička koordinacija: Iva Ceraj).

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

O digitalnoj izložbi *Arhitektura kao ideja života – pet stilskih koraka Drage Iblera* objavljeni su sljedeći osvrti: 1.) Korana Sutlić: „Iblerovi projekti. Ovako bi izgledao neboder u Gajevoj da je sagrađen s vizijom Drage Iblera. Digitalna izložba Arhitektura kao ideja života – pet stilskih koraka Drage Iblera“, *Jutarnji list*, 7. siječnja 2023., str. 30-31.; 2.) Korana Sutlić: „Iblerovi projekti. Ovako bi izgledao neboder u Gajevoj da je sagrađen s vizijom Drage Iblera“, Portal Dom & Dizajn, *Jutarnji list*, 9. siječnja 2023.; 3.) L. G. „Nepoznata povijest Zagreba. Golemi hotel u Gundulićevoj, te Epidemiološki zavod, jedinstveno i uznemirujuće zdanje arhitekta Drage Iblera“, *Jutarnji list*, 12. siječnja 2023.; 4.) Nina Ožegović: „Stota obljetnica javnog djelovanja Drage Iblera. Za Iblera arhitektura je ideja života“, *24 sata Express*, 27. siječnja 2023., str. 68-73.

O izložbi *Prolegomena za modernu: društveno angažirana arhitektura Marijana Haberlea između vizije i realnosti* u organizaciji Centra za kulturu Trešnjevka – Galerija Modulor i međuinstitucionalnoj suradnji Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU objavljeni su sljedeći osvrti: 1.) Portal *Vizkultura*: „Prolegomena za modernu“, 24. siječnja 2023.; 2.) Portal *Kultura u Zagrebu*: „Izložba o Marijanu Haberleu u Galeriji Modulor“, 26. siječnja 2023.; Korana Sutlić, „Izložba o velikanu: Nepoznati Haberle i njegova neponovljivo elegantna arhitektura“, *Jutarnji list* (rubrika: *Nekretnine*), 28. siječnja 2023.

O otvorenju izložbeno-didaktičkog programa *Modernizam za sve! Od mapiranja prostora do kulturne memorije* izvjestili su: 1.) HINA, 30. svibnja 2023.; 2.) Culturenet.hr – web centar hrvatske kulture, 31. svibnja 2023. 3.) Hrvatska komora arhitekata, 30. svibnja 2023.; 4.) web sjedište Studij dizajna Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 31. svibnja 2023.; Glas Istre, 29. svibnja 2023.

O predstavljanju knjige akademika Andrije Mutnjakovića: *Andrea Alessi – ranorenässansni umjetnik / Early Renaissance Artist* izvjestili su: 1.) Culturenet.hr – web centar hrvatske kulture, 16. svibnja 2023.; 2.) Hrvatski fokus, 18. svibnja 2023.; 3.) IKA: Informativna katolička agencija, 17. svibnja 2023.; 4.) Glas Istre, 16. svibnja 2023.

O programu održanog prvog festivala *Open House Zagreb* u kojem je sudjelovao i Hrvatski muzej arhitekture (20. – 22. listopada 2023.) izvjestili su portalni *Jutarnjeg lista* i *Večernjeg lista*. Za potrebe priloga u *Jutarnjem listu* o stanju u muzejima koji su u obnovi nakon potresa,

Hrvatski muzej arhitekture odgovorio je na pitanja novinarke Romine Peritz, vezano uz obnovu zgrade i modaliteta programskog rada u uvjetima izmještenosti fundusa.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Upraviteljica Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU, izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec sudjelovala je u mozaičnoj emisiji HRT-a *Dobro jutro, Hrvatska* (HTV 1, 28. rujna 2023.) prigodom otvorenja izložbe *Arhitektonske pozicije Drage Iblera – mapiranje uporišta i mijena* na Zagrebačkom velesajmu 26. listopada 2023.

Na Prvom programu HRT-a, počevši od 7. prosinca 2023. prikazan je dokumentarno-edukativni serijal *Moderna vremena* (autori: Dubravko i Matej Merlić; režija: Tomislav Šoban; produkcija: Castor Multimedia za Hrvatsku radioteleviziju). U serijalu su, uz ostale sugovornike, govorili: akademik Andrija Mutnjaković i dr. sc. Iva Ceraj, kustosica. Hrvatski muzej arhitekture ustupio je u tu svrhu također i digitalne preslike iz svojega fundusa.

12.4. Promocije i prezentacije

1. Predstavljanje knjige akademika Andrije Mutnjakovića *Andrea Alessi. Ranorenesansni umjetnik / Early Renaissance Artist* održano je 16. svibnja 2023. u dvorani Knjižnice HAZU, na poziv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u zajedništvu s Hrvatskim fotografskim centrom. Pozdravne riječi uputio je akademik Velimir Neidhardt, predsjednik HAZU i Nj. E. gospodin Riza Poda, veleposlanik Republike Albanije u Republici Hrvatskoj. Knjigu i opus predstavili su akademik Vladimir Marković, voditelj Strossmayerove galerije starih majstora HAZU i akademik Andrija Mutnjaković, voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU i autor knjige. Knjiga je tiskana u dva izdanja (hrvatskom i engleskom, te albanskom i engleskom jeziku) i predstavlja samostalni opus Andrije Alešija, prateća djela iz suradnje s Jurjem Dalmatincem, te djela nastala u zajednici s Nikolom Firentincem. Autor fotografijâ je Luka Mjeda.
2. Predstavljanje zbornika priopćenja sa znanstveno-stručne konferencije pod nazivom: *Obnova povijesnog središta Zagreba nakon potresa – pristup, problemi i perspektive* (ur. Branko Kincl, Zlatko Karač) u izdanju Razreda za likovne umjetnosti te Znanstvenog vijeća za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora, održano je 26. siječnja 2023. u dvorani Knjižnice HAZU. Izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec sudjelovala je na predstavljanju kao autor priloga: *Drveni neboder – studija slučaja. Zagrebački model 'malih nebodera'*.
3. Hrvatski muzej arhitekture HAZU priključio se obilježavanju manifestacije *Međunarodni dan muzeja / International Museum Day* koja se u krovnoj organizaciji ICOM-a te nacionalnoj organizaciji Muzejsko-dokumentacijskog centra, održala 18. svibnja 2023. na temu: *Muzeji, održivost i dobrobit / Museums, Sustainability, Wellbeing* te je na svojoj Facebook stranici predstavio tekst: *Jarun – zeleni kamenić iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture. Crtica o stvaranju zelenog i održivog prostora grada* (prilagođeni tekst; izvornik: Bobovec, Borka. *Crtice o gradu i arhitekturi*, HAZU i UPI-2M PLUS, Zagreb, 2019.), uz ilustraciju sportsko-rekreativnog centra *Jarun* iz fundusa Muzeja (OAF Fedor i Mira Wenzler).

4. Šesti Balkanski arhitektonski bijenale (BAB), međunarodna smotra suvremenog arhitektonskog i dizajnerskog stvaralaštva, pokrenuta u cilju okupljanja istaknutih autora, te prikaza primjera dobrih praksi, održana je od 21. do 28. studenoga 2023. u Salonu Muzeja grada Beograda. Selektor radova za Hrvatsku je arhitekt Krešimir Rogina, a pozvani autori su akademik Andrija Mutnjaković, voditelj Hrvatskog muzeja arhitekture (u kategoriji: *Arhitektura i Publicistika*) te izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec, upraviteljica Muzeja (u kategoriji *Publicistika*). U kategoriji *Publicistika* izloženo je šest publikacija: 1.) Mutnjaković, Andrija. *Intencija arhitektura / Intentional Architecture*, Art studio Azinović, Zagreb, 2018.; 2.) Mutnjaković, Andrija. *Imperator Diocletianus Dalmata: veliki rimski graditelj / Imperator Diocletianus Dalmata: the Great Roman Constructor*, Art studio Azinović, Zagreb, 2019.; 3.) Mutnjaković, Andrija. *Andrea Alessi: Ranorenesansni umjetnik / Andrea Alessi: Early Renaissance Artist*, Hrvatski fotografски centar, Zagreb, 2022.; 4.) Bobovec, Borka. *2/2 XX Antologija hrvatske arhitekture druge polovine dvadesetog stoljeća*, UPI-2MPLUS, Zagreb, 2016.; 5.) Bobovec, Borka. *Crtice o gradu i arhitekturi*, HAZU, UPI-2MPLUS, Zagreb, 2019.; 6.) *Portreti arhitekata, iz zapisa Andrije Mutnjakovića* (autorica koncepta i urednica: Borka Bobovec), HAZU, Zagreb, 2021.

12.3. Predavanja

U sklopu programa *Popularizacija znanosti* u organizaciji Akademije za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (AUKOS), akademik Andrija Mutnjaković održao je 5. listopada 2023. predavanje pod naslovom *Intencije u arhitekturi*.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

U skladu s preporukama o razvijanju digitalnih sadržaja, Muzej je prisutan na svojoj Facebook stranici koja broji 1956 pratitelja. Tijekom 2023. godine postavljane su objave vezane uz redoviti program Muzeja:

- 1.) Sudjelovanje Hrvatskog muzeja arhitekture na manifestaciji *Noć muzeja 2023.* s digitalnom izložbom *Arhitektura kao ideja života — pet stilskih koraka Drage Iblera*;
- 2.) Dvije makete Jože Plečnika iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU predstavljene na izložbi *Universum Plečnik: Od delavnice do mita* u Ijubljanskom Muzeju za arhitekturu in oblikovanje; 3.) Povodom *Međunarodnog dana muzeja*: Jarun – zeleni kamenčić iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU; 3.) Predstavljanje knjige akademika Andrije Mutnjakovića: *Andrea Alessi – ranorenesansni umjetnik / Early Renaissance Artist* u Knjižnici HAZU; 4.) Povodom obilježavanja Dana grada Zagreba, 31. svibnja 2023. te prigodom 103 godine od rođenja arhitekta Radovana Nikšića u interijeru POUZ predstavljen izložbeno-didaktički program *Modernizam za sve! Od mapiranja prostora do kulturne memorije*; 5.) Pozivnica na prigodnu izložbu: *Arhitektonske pozicije Drage Iblera – mapiranje uporišta i mijena*; 6.) Akademik Andrija Mutnjaković posjetio izložbu *Arhitektonske pozicije Drage Iblera – mapiranje uporišta i mijena*; 7.) Hrvatski muzej arhitekture dio je prvog festivala *Open House Zagreb*; 8.) Gradilište Vile Ehrlich – Marić danas su posjetili akademik Andrija Mutnjaković, voditelj Muzeja i izv. prof. dr. dc. Borka Bobovec, upraviteljica Muzeja;

9.) Prvi *Open House Zagreb festival* (stručno vodstvo akademika Branka Kincla; Putnički terminal Zračne luke *Franjo Tuđman*; 10.) Predstavljamo Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa *Izazovi oporavka i otpornosti* gdje je HAZU sunakladnik, a dostupan je u tiskanom i e-izdanju; 11.) Završeno trodnevno slavlje zagrebačke arhitekture kroz prvi *Open House Festival Zagreb*; 12.) Upoznajte pametnu i kreativnu Hrvatsku: svečanom dodjelom donacija i stipendija u hotelu Zonar, 17. studenog 2023. Zaklada Adris zaključila je ovogodišnji 17. donacijski ciklus; 13.) Knjige Hrvatskog muzeja arhitekture izložene na 6. BAB 2023. u Beogradu; 14.) Akademik Andrija Mutnjaković na 6. BAB-u dobio *Grand Prix* u selekciji *Publikacije* za cjelokupni pisani opus.

Također, uz objave o redovitom radu Muzeja, kontinuirano se predstavlja i tzv. *Obljetnički ciklus* u formatu kratkih objava o životu i djelu zaslužnih hrvatskih arhitekata čiji se opisi čuvaju u fundusu Muzeja:

- 1.) 60 godina od smrti: Ivan Zemljak, arhitekt, urbanist (Zagreb, 1893. – Zagreb, 1963.);
- 2.) 120 godina od rođenja: Selimir Dumengjić, arhitekt, urbanist, pedagog (Velika kraj Požege, 1903. – Zagreb, 1983.); 3.) 110 godina od rođenja: Vladimir Turina, hrvatski arhitekt (Banja Luka, BiH , 6. veljače 1913. – Zagreb, 22. listopada 1968.); 4.) 110 godina od rođenja: Dragan Boltar, hrvatski arhitekt, urbanist prostorni planer, pedagog (Trst, 18. ožujka 1913. – Zagreb, 16. veljače 1988.); 5.) 120 godina od rođenja: Vladimir Antolić, hrvatski arhitekt, urbanist, prostorni planer, pedagog (Dežanovac kraj Daruvara, 4. lipnja 1903. – Zagreb, 13. svibnja 1981.); 6.) 120 godina od rođenja: Đuka Kavurić, arhitekt, projektant interijera, pedagog (Zagreb, 1903. – Zagreb, 1976.); 7.) 10 godina od smrti: Ivo Bartolić, arhitekt, urbanist (Glina, 1912. - Zagreb, 2013.); 8.) 30 godina od smrti: Radovan Halper, arhitekt, urbanist (Zagreb, 1928. – Araau, Švicarska, 1993.); 9.) 80 godina od rođenja: akademik Velimir Neidhardt, arhitekt, urbanist, profesor emeritus na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, predsjednik HAZU (Zagreb, 1943.); 10.) 110 godina od rođenja: Vladimir Turina (Banja Luka, 1913. – Zagreb, 1968.); 11.) 10 godina od smrti: akademik Boris Magaš; arhitekt, urbanist, teoretičar arhitekture, pedagog (Karlovac, 22. kolovoza 1930. – Zagreb, 24. listopada 2013.); 12.) 120 godina od rođenja: Ernest Weissmann; arhitekt, urbanist (Đakovo, 11. studenoga 1903. – Haarlem, Nizozemska, 13. srpnja 1985.); 13.) 120 godina od rođenja: Selimir Dumengjić; arhitekt, urbanist, pedagog (Velika kraj Požege, 30. siječnja 1903. – Zagreb, 9. studenoga 1983.).

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Ukupan zbroj broj *on-line* pratitelja službene Facebook stranice Muzeja (1956); posjetitelja digitalne platforme u Noći muzeja (2729) te posjetitelja fizičke izložbe (cca 100) iznosi približno 4800 posjetitelja.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Ministarstvo kulture i medija RH = 16%

Grad Zagreb, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport = 42%

Donacije = 17 %

Vlastiti prihod = 25%

16. OSTALE AKTIVNOSTI

Izv. prof. dr. sc. Borka Bobovec stalna je recenzentica znanstvenoga časopisa *Prostor*, Arhitektonskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i *Tehničkog vjesnika – Technical Gazette*, Tehničkih fakulteta Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku. Članica je Uredništva stručnog časopisa *Korak u prostor* koji kontinuirano izlazi dvadeset godina.

*